

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 166

гр. Бургас, 08.07.2022 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на осми юли през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Павел Ал. Ханджиев

Членове: Илияна Т. Балтова
Десислава Д. Щерева

като разгледа докладваното от Десислава Д. Щерева Въззивно частно търговско дело № 20222001000106 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 274, ал. 1 т.1 ГПК, вр.чл.229 ал.1 т.4 от ГПК.

Образувано е по частната жалба на „Б. Д.“ АД, чрез юрисконсулт Т.Ж., против протоколно определение от 19.04. 2022 година по търговско дело №82/2021 година на Окръжен съд Сливен, с което производството е спряно до приключване на гражданско дело №10417/21 година по описа на СГС с влязло в сила решение, на основание член 229 алинея 1 точка 4 от ГПК.

В частната жалба се изразява недоволство от обжалвания акт и се твърди, че изводът на Окръжен съд Сливен за преюдициалност на спора по чл.382 от КЗ спрямо спора по чл.422 от ГПК е неправилен. Сочи се, че подобно развитие на производството и възприемане на извод, че решението по иска за застраховка е в отношение на преюдициалност спрямо решението по иска за съществуване и установяване на вземането на кредитора, е несправедливо за страните по правоотношението и в разрез с принципите на правната сигурност и процесуалната икономия.

Иска се отмяна на обжалваното определение и връщане на делото за продължаване на съдопроизводствените действия по него.

Ответната страна по частната жалба „Р.“ ЕООД, представлявано от управителя М. Т., е депозирало отговор, с който я оспорва. Моли обжалваното определение да бъде потвърдено.

Апелативен съд - Бургас, след като се запозна с частната жалба, писмените доказателства и обстоятелствата по делото, и съобрази закона, за да се произнесе, приема следното:

Частната жалба е подадена в законоустановения срок, от лице с надлежна процесуална легитимация и отговаря на изискванията по чл. 275, ал. 2 ГПК, поради което следва да се допусне до разглеждане по същество.

Производството по т.д. № 82/ 2021 г. по описа на Окръжен съд - Сливен е образувано по искова молба на „Б. Д.“ АД против „Р.“ ЕООД за установяване съществуването на вземания, произтичащи от договор за овърдрафт „Партньор“ от 12.05.2016 година и четири анекса към същия, сключени с „Б. Д.“ АД (универсален правоприемник на С. Ж. Е. АД), включващи главница, договорна възнаградителна лихва, лихва за забава, такси и разноски, за които ищецът се е снабдил със заповед за изпълнение и изпълнителен лист по частно гражданско дело №4404/2021 година по описа на Районен съд Сливен. Ищецът е поддържал, че договорът за кредит е сключен с кредитополучателя „Р.“ ЕООД, че изпълнил задължението си и е предоставил уговорената сума в размер на 75 000 лв. и поради неиздължаване на задължението в договорения срок кредитът е станал изискуем на крайния падеж – 01.12.2019 година, като непогасените месечни вноски по лихва и/или главница до датата на за изискуемостта са в общ размер от 69 616,08 лв.

Ответникът е подал отговор, с който е оспорил иска на няколко основания. Заявил, е че кредитът е бил предоставен на дружеството с едноличен собственик и управител Р. П. Т., която е приела качеството и на съдължник. Заявил е също, че за обезпечаване на кредита е сключена застраховка върху живота на Р. П. Т., която е починала на ***** година, оставяйки като наследник единствено малолетното дете М.. Поддържал е, че дружествените дялове, наследени от детето, са били прехвърлени с разпоредителна сделка на М. П. Т., който към настоящия момент е едноличен собственик на дружеството и управител. Ответникът е посочил, че към банката са били отправени многократни покани за усвояване на застраховката живот на Р. П. Т., която е била сключена в полза на кредитора-банка. Последната, както и застрахователят, са отказали да усвоят застрахователното обезщетение, с което да покрият остатъка от кредита, защото счели, че причината за смъртта не била ясна, тъй като не е приключило досъдебното производство. В отговора е въведено твърдение, че е образувано дело за изплащане на застрахователно обезщетение за настъпило застрахователно събитие - смърт на кредитополучателя, което е висящо пред СГС и спорът по него се явява преюдициален спрямо иска за установяване на вземането.

С обжалваното пред настоящата инстанция определение, Окръжен съд Сливен е спрял производството по делото на осн.чл.229 ал.1 т.4 от ГПК. В мотивите си е посочил, че банката, като ползващо се лице, има право да получи част от застрахователната сума, до размера на непогасените и дължими месечни вноски по кредита, като в настоящия случай сумата е ограничена до лимита от 35000 лв. В случай, че искът по член 422 алинея 1 от ГПК бъде уважен, досежно неговия размер следва да бъде съобразен съдебния акт по гражданско дело №10 417/21 година по описа на СГС и сумата, до която иска по член 382 КЗ, връзка с член 448 от КЗ е уважен, следва да се приспадне от размера на вземането по търговско дело №82/ 2021 година на СлОС. Това именно обуславя преюдициалния характер на спора по гр.д. №10417/21 год. описа на СГС и е основание за спиране на производството по

търговско дело №82/21 год. на СлОС.

Определението е правилно.

Видно от съдържанието на договора за кредит под формата на овърдрафт, кредитополучател е дружеството „Р.“ ЕООД, а Р. Т. е съдлъжник. Също от договора става ясно, че в полза на банката кредитодател е сключена застраховка „Живот“ от ЗАД „С. Б.“ АД върху живота на солидарния длъжник – физическото лице Р. Т.. Пред СГС е образувано гр.д.№10417/21 год. с ищец М. Х. Т. и ответник „Г. Ж.“ АД (правоприемник на „С. Б.“ АД), по която се иска осъждане на ответника да заплати на бенефициента по групов договор за застраховка „Живот“, полица 1004 – „Б. Д.“ ЕАД, сумата от 35000 лв., ведно със законна лихва от датата на подаване на исковата молба и лихва за забава в размер на 8 215,28 лв. на основание член 409 от КЗ за периода от 11.03.2019 година - датата на постановения отказ за заплащане на застрахователно обезщетение, до датата на исковата молба. Видно е от исковата молба, висяща пред Софийски градски съд, че ищцата е наследник на починалата Р. П. Т. - съдлъжник по договора за кредит овърдрафт. Видно е също, че в срока на действие на застрахователния договор е настъпило застрахователно събитие – „смърт“ на застрахованата, за което са били уведомени „Б. Д.“ ЕАД и застрахователя „Г. Ж.“ ЕАД. Била образувана застрахователна претенция, по която застрахователното дружество е отказало изплащане на застрахователно обезщетение, тъй като от представените данни застрахователят не е в състояние да установи причините за настъпилата смърт. Така се цели осъждане на застрахователя да заплати застрахователното обезщетение за настъпилото събитие смърт в полза на „Б. Д.“ ЕАД.

Не се отрича от частния жалбоподател, че действително е била сключена застраховка „Живот“ в негова полза като кредитор по договора за овърдрафт с цел обезпечение – договор по чл.382 ал.1 от КЗ. Макар и да не е представена застрахователната полица, твърденията на ответника косвено се потвърждават от исковата молба, образувана в гр.д.№10417/21 год. на СГС и цитирания в приложенията към същата групов договор за застраховка „Живот“, полица 1004/29.06.2018 год. Със застраховката по чл.382 ал.1 от КЗ, застрахователят отговаря пред кредитора до размера на застрахователната сума за непогасената част от задължението, за обезпечение на което е сключен застрахователният договор, включващо главница, лихвите и разноските към датата на настъпване на застрахователното събитие. В случай на смърт на длъжник – застраховано лице по застрахователен договор по повод негово неимууществено благо съгласно чл.382 ал. 1 КЗ, кредиторът е длъжен да предприеме с грижата на добър стопанин всички необходими действия относно претендирането и изплащането от страна на застрахователя на застрахователната сума по застрахователния договор. При изплащане на обезщетение по ал.1, задължението на длъжника се намалява със стойността на полученото от кредитора плащане – чл.382 ал.9 от КЗ. Наследниците на длъжника, неговите съдлъжници или поръчители, имат правото на застрахован, освен правото да получат обезщетението до размера на

непогасената част от кредитното задължение – чл.382 ал.3, изр.последно.

В случая е предявен иск от кредитор на бездействащия кредитор, за изплащане на застрахователното обезщетение (чл.382 КЗ и чл.134 от ЗЗД), чийто краен ефект ще бъде погасяване на кредитното задължение със стойността на обезщетението и лихвите, натрупани в периода от изричния отказ до подаването на исковата молба. Това обезщетение няма да бъде получено, нито от наследника на лицето, чието имуществено благо е било застраховано, нито от съдлъжника (в случая „Р.“ ЕООД), но в тяхната правна сфера ще се постигне директен ефект, доколкото кредитното задължение ще бъде намалено и понеже на съдлъжника са признати от закона същите права, каквито има застрахования. Фактите, подлежащи на установяване в хода на гр.д.№10417/21 год. на СГС, а именно настъпило ли е застрахователно събитие и възникнало ли е в полза на кредитора вземане за обезщетение, са определящи за спора относно съществуването на вземането на „Б. Д.“ АД по договора за банков кредит. В резултат на евентуалната компенсация по чл.382 ал.9 от КЗ положението на „Р.“ ЕООД ще бъде облекчено и задължението му ще бъде установено в по-малък размер, предвид цената на иска по чл.382 от КЗ – 35 000 лв. главница и 8 215,28 лв. лихви.

Връзката между делата, която има предвид чл.229, ал.1, т.4 ГПК, е обективната зависимост между две спорни правоотношения в съотношение на обуславящо и обусловено, която винаги е конкретно съществуваща, безспорно установена, пряко касае допустимостта или основателността на иска по обусловеното дело и поради това не предполага различия в преценките на съда по двете дела – така ТР №1/09.07.2019 год. по т.д.№1/2017 год. ОСГТК ВКС. Доколкото произнасянето по гр.д.№10417/21 год. е определящо за основателността на установителния иск за вземането, обусловеното т.д.№82/21 год. на ОС Сливен следва да бъде спряно, до окончателното разрешаване на спора за застрахователното обезщетение.

При горните констатации, частната жалба е неоснователна, а обжалваното с нея определение, като правилно и законосъобразно, следва да бъде потвърдено.

Мотивиран от изложеното, Апелативен съд - Бургас,

ОПРЕДЕЛИ:

ПОТВЪРЖДАВА протоколно определение от 19.04.2022 година по търговско дело №82/2021 година на Окръжен съд Сливен, с което производството е спряно до приключване на гражданско дело №10417/21 година по описа на СГС с влязло в сила решение, на основание чл.229 ал.1 точка 4 от ГПК.

Определението може да бъде обжалвано с частна жалба пред ВКС в едноседмичен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____